

Rzeczpospolite partyzanckie ze Świątokrzyskiego na wystawie w Krakowie. Unikatowe zdjęcia i oryginalna broń. Zobacz zdjęcia

[Krzysztof Wieczorek](#)

Opracowanie: 6 grudnia 2024, 10:43

W Muzeum Armii Krajowej w Krakowie otwarto wyjątkową wystawę „Rzeczpospolite partyzanckie. Enklawy wolności” Muzeum Armii Krajowej w Krakowie/Urząd Miasta i Gminy w Skalmierzu

[Zobacz galerię\(41 zdjęć\)](#)

W Muzeum Armii Krajowej w Krakowie otwarto wyjątkową wystawę „Rzeczpospolite partyzanckie. Enklawy wolności”, której patronuje „Echo Dnia”.

Republiki partyzanckie – wyjątkowe sytuacje w okupowanej Europie

W 1944 roku doszło do wyjątkowej sytuacji w okupowanej Europie. Kilka tysięcy kilometrów kwadratowych liczyły wolne od Niemców obszary wyzwolone przez polskich partyzantów. Największe znajdowały się na Kielecczyźnie.

Do powstania tak zwanych Rzeczpospolitych lub republik partyzanckich doszło w kilkunastu miejscach, głównie w Świętokrzyskim, Małopolsce, na Podkarpaciu, w okolicach Lwowa oraz na Wileńszczyźnie.

Oddziały partyzanckie z różnych ugrupowań wypierając niemieckie wojsko i administrację, przejmowały władzę, tworząc obszary wolnej Polski. Na wystawie „Rzeczpospolite Partyzanckie. Enklawy wolności” zgromadzono unikatowe zdjęcia i oryginalną broń, w tym wyjątkowy egzemplarz pistoletu maszynowego Sten, pochodzący prawdopodobnie z tajnej wytwórni Armii Krajowej w Suchedniowie.

Rzeczpospolite partyzanckie – wolne obszary Polski

Na wystawie poczesne miejsce zajmują historie **Republiki Pińczowskiej** zwanej też **Kazimiersko-Proszowicką Rzeczpospolitą Partyzancką**, działania wokół Radoszyc (tak zwany **Obóz Warowny**) i Łagowa (**Republika Wszachowska**). Ekspozyty pochodzą między innymi z Muzeum Narodowego w Kielcach, Muzeum Regionalnego w Pińczowie, Szkolnej Izby Pamięci Narodowej i Tradycji Rolnej w Chrobrzu.

Na otwarciu przybyli wójtowie, burmistrzowie i przedstawiciele gmin świętokrzyskich objętych działaniami Rzeczpospolitych partyzanckich.

Skalbmierski samorząd na tej ważnej uroczystości reprezentowali: zastępca burmistrza **Kamil Włosowicz** oraz przewodniczący Rady Miejskiej **Leszek Śmiech**, którzy przekazali na ręce dyrektora krakowskiego muzeum między innymi książki prezentujące historię ziemi skalbmierskiej. Zapewnili również, że są w posiadaniu szeregu materiałów historycznych, którymi chętnie podzielą się z Muzeum Armii Krajowej. Delegacji ze Skalbmierza towarzyszyli również lokalni regionaliści i propagatorzy wiedzy o ziemi skalbmierskiej **Józef Belski** i **Andrzej Bienias** oraz **Józefa Pajączka** pseudonim „Lemis” – wszyscy wymienieni odznaczeni zostali podczas tegorocznych obchodów 80. rocznicy pacyfikacji Skalbmierza medalami „Za Zasługi dla Miasta i Gminy Skalbmierz”.

– Wystawą o republikach partyzanckich oddajemy hołd żołnierzom Armii Krajowej, którzy w 1944 roku wywalczyli wolne obszary kraju – powiedział dyrektor Muzeum Armii Krajowej w Krakowie **Jarosław Szarek**.

Wystawę „Rzeczpospolite Partyzanckie. Enklawy wolności” będzie można oglądać w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie do 31 marca 2025 roku.

<https://echodnia.eu/swietokrzyskie/rzeczpospolite-partyzanckie-ze-swietokrzyskiego-na-wystawie-w-krakowie-unikatowe-zdjecia-i-oryginalna-bron-zobaczcie-zdjecia/ar/c1-18982412>